

HANDLÄGGNING VID SMITTPÅRNING I ÄLVSBYNS KOMMUN

Multiresistenta bakterier (MRB) är i sig inte mer aggressiv än andra bakteriestammar av samma art. MRB blir allt vanligare och förekommer idag över hela världen, både inom sjukhus och institutioner såsom äldreboenden, rehabiliteringsenheter, behandlingshem med mera. MRSA och multiresistenta tarmbakterier med ESBL har ökat påtagligt i hela världen, inklusive Sverige det senaste decenniet.

Speciellt observanta bör verksamheten vara på patienter som fått vård utanför Sverige, liksom på vårdpersonal som har arbetat eller vårdats inom hälso- och sjukvård utanför landet. Detsamma gäller patienter och personal som kommer från vårdmiljöer med känd MRB-problematik inom Sverige. Spridning av MRB i vårdmiljöer gynnas av bristande följsamhet till vårdhygieniska rutiner.

LANDSTINGETS ANSVAR

- ❖ När det blir känt att patient/omsorgstagare/personal har smitta ska smittspårning påbörjas
- ❖ Landstinget har ansvar för smittspårningen
- ❖ Infektionsenheten bedömer insatser som ska genomföras
- ❖ Hälsocentralen har ansvar för att tillhandahålla provtagningsmaterial och hålla samman provsvaren.
- ❖ Återkoppla till MAS

KOMMUNENS ANSVAR

- ❖ Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) informeras och är planeringsansvarig för insatsen.
- ❖ MAS ansvarar för att upprätta en lista över vilka enheter som ska engageras.
- ❖ Enhetschef för enheter där smittspårning engageras för att informera personal och patienter/omsorgstagare och deras anhöriga. (Bilaga 1)
- ❖ Enhetschef Hälso- och sjukvårdsenheten informerar de sjuksköterskor som ska involveras i provtagningen
- ❖ Information till patienter och anhöriga (om det inte är obehövt eller det råder sekretess utifrån patientens bedömning) ska ges innan provtagning genomförs i samråd med MAS.
- ❖ Sjuksköterskor utför provtagning, samt ge information vid besöket. (Bilaga 2)

ÄLVSBYNS KOMMUN Socialtjänsten	Upprättat (dat.) 2016-06-08	Giltigt (till och med) 2017-06-08	Senast reviderat (dat.) -
Upprättat av MAS	Beslutat av MAS		
Dokumentnamn Handläggning vid smittspårning Älvsbyns kommun.docx	Dokumenttyp rutin		1 (3)

INFORMATION SMITTSPÅRNING TILL PATIENT OCH ANHÖRIG

Denna information lämnas till personer som av någon anledning ska delta i smittspårning som innefattas av smittskyddslagen.

SMITTSPÅRNINGSPLIKTIGA SJUKDOMAR

Smittskyddslagen omfattar ett 60-tal sjukdomar. Är det en allmänfarlig sjukdom ska läkaren försöka spåra hur patienten har blivit smittad. Behandlande läkare eller annan hälso-och sjukvårdspersonal med kompetens för uppgiften, ansvarar för att smittspårningen utförs.

Exempel på sådana allmänfarliga sjukdomar är:

- Salmonella, shigella
- Tuberkulos
- MRSA En bakterie av typen gula stafylokocker som är motståndskraftig mot många olika sorters antibiotika. Bakterien är ovanlig, men om du har smittats brukar bakterien oftast finnas på huden, i näsan och i svalget. För det mesta orsakar MRSA inte några besvär, men om du får en infektion som kräver behandling finns det färre sorters antibiotika att välja mellan än för vanliga stafylokocker.
- ESBL multiresistent tarmbakterie som är motståndskraftig för olika sorters antibiotika
- Smittsam gulsot till exempel Hepatit A,B, C

De flesta smittsamma sjukdomar kan vara besvärliga men är inte allvarliga och går över. De regler som finns för att skydda allmänheten och hindra att smittan sprids finns i smittskyddslagen och i smittskyddförordningen. Bestämmelserna som finns där innebär bland annat att om man har en allmänfarlig sjukdom är man tvungen att låta sig undersökas av läkare. Dessutom måste man följa de anvisningar man får så att smittan inte förs vidare.

Beroende på vad det är för smittsam sjukdom som man har finns det olika regler i smittskyddslagen för vad läkaren, som gör undersökningen, ska göra.

SMITTSPÅRNING

Smittspårning är en viktig del i preventionsarbetet av smittsamma sjukdomar. Syftet med smittspårningsarbetet är att stoppa/minimera fortsatt smittspridning. Smittspridning kan ske både från sjuka personer och från friska smittbärare. Mottagaren av smittämnet (virus, bakterie, svamp) kan utveckla en infektion, men kan också bli smittbärare utan sjukdomstecken.

SMITTSPÅRNING INNEBÄR ATT FÖRSÖKA IDENTIFIERA

- smittkälla - av vad/vem personen har blivit smittad (till exempel annan person, livsmedel, djur, vatten)
- smittväg - hur personen blivit smittad
- vilka andra som kan ha smittats av samma smittkälla
- till vilka smittan kan ha förts vidare.

LAGRUM:

- Smittskyddslag (2004:168)
- Smittskyddförordning (2004:255)

ÄLVSBYNS KOMMUN Socialtjänsten	Upprättat (dat.) 2016-06-08	Giltigt (till och med) 2017-06-08	Senast reviderat (dat.) -
Upprättat av MAS	Beslutat av MAS		
Dokumentnamn Handläggning vid smittspårning Älvsbyns kommun.docx	Dokumenttyp rutin	2 (3)	

PROVTAGNING SMITTSPÅRNING

Meticillin-resistent Staphylococcus aureus (MRSA) odling

Provtagningspinnar hämtas på Hälsocentralen 4st/patient

Provsvaren ska skrivas till verksamhetschefen på Hälsocentralen

RUTIN FRÅN NLL+

Sunderby sjukhus

Mikrobiologiska laboratoriet

Version Ersätter Giltig from Upprättat av Godkänt av

1.4 1.3 2010-09-29 PC PC

INDIKATION

Diagnostik av *S. aureus*stammar resistenta mot flertalet beta-laktamantibiotika (MRSA = methicillin resistent *Staphylococcus aureus*, se kommentar nedan. Smittspårning. Uppföljning av bärarskap. Anmälningsskyldig enligt smittskyddslagen.

PROVMATERIAL

1. Näsöppning,
2. Svalg,
3. Perineum eller ljumske.
4. I förekommande fall även från; sår, eksem, insticksställe för kanyl/kateter, dränvätska, KAD-urin. Där kan ytterligare provtagning bli aktuellt

PROVTAGNING OCH TRANSPORT

Provtagningsset Svart hatt; urin i sterilt rör, [art nr 11183](#).

SVARSTID

Negativa efter 1 dygn. Positiva i normalfallet 2 dygn.

LÄNK TILL PROVTAGNINGSHÄNVISNINGAR

<https://www.nllplus.se/For-vardgivare-inom-halso--och-sjukvard/Smittskydd/MRB-portalen-i-Norrboten/Provtagningsanvisningar/>

LÄNK TILL INFORMATION TILL PATIENT / ANHÖRIG

<https://www.nllplus.se/publika/ns/kcinfekt/Smittskydd/PM%20MRB-portalen/M%201%20Info-blad%20pat%20och%20anh%c3%b6riga%20MRSA.pdf>

ÄLVSBYNS KOMMUN Socialtjänsten	Upprättat (dat.) 2016-06-08	Giltigt (till och med) 2017-06-08	Senast reviderat (dat.) -
Upprättat av MAS	Beslutat av MAS		
Dokumentnamn Handläggning vid smittspårning Älvsbyns kommun.docx	Dokumenttyp rutin		3 (3)